

“Koprodukcije so potrebne”

Pogovor z novim direktorjem Vibe filma Matjažem Pavlovcem

Zdenko Vrdlovec

LJUBLJANA – »Ko sem začel delati pri filmu, me je zelo mučil občutek, da se scenografije v filmu veliko manj vidi, kot je dela z njo. Tomislav Pinter, znameniti direktor fotografije, s katerim sem sodeloval pri Pevčevi *Carmen*, je to zaznal in mi na snemanju nekega prizora rekel: 'Kot vidite, se scenografije v filmu ne vidi.'« Matjaž Pavlovec, novi direktor Vibe filma (službo bo nastopil letos decembra), je namreč scenograf in arhitekt. Kot scenograf je veliko delal na TV Slovenija (oddaje Kolo sreče, Ona in on, TV-dame Očeta Vincenta smrti idr.) in bil dve leti predstavnik Slovenije v EBU (European Broadcasting Union) v Ženevi, kjer je sodeloval v mednarodni skupini za pripravo projektov Iger brez meja. Za filmsko scenografijo je prejel dve nagradi na slovenskem filmskem festivalu, in sicer za Šterkov *Ekspres*, *ekspres* (1995) in za *Mokuš* (2000) Andreja Mlakarja. Letos je bil scenograf pri Klopčičevem filmu *Ljubljana je ljubljena*, kjer je lahko spoznal studijske zmogljivosti Vibe.

Ste sodelovali pri kakšni mednarodni koprodukciji?

Sem, vendar televizijski, pri slovensko-škotski nadaljevanki *Moonacre*, iz katere je potem nastal tudi film, pa pri podobni mednarodni koprodukciji *Plamenica*. Obe sta bili posneti na slikovitih prizoriščih v slovenskih gradovih in na hrvaških otokih. Po moji edini asistenci pri *Čisto pravem gusarju* je bil to moj scenografski filmski krst.

To sprašujem zato, ker je Viba film, kot vemo, t.i. tehnična baza, se pravi v enaki vlogi kot nekdanji Filmski servis, ki je deloval v času, ko so na Slovenskem začeli s koprodukcijami, tem pa so nasprotovali tedanji mlajši cineasti in ustanovili Vibo film, vendar kot produkcijsko podjetje. Vprašanje

je torej, kako kot novi direktor Vibe gledate na koprodukcije?

Po mojem bi morale ostati v našem interesu, čeprav je to morda bogokletna misel za marsikoga iz naše filmske srenje, ki je prepričan, da koprodukcije jemljejo denar slovenskim filmom. Koprodukcije potrebujemo, sicer bomo ostali brez filmskih poklicev, ki že zdaj izginjajo, ker je naša produkcija preskromna; koprodukcije nam torej omogočajo določeno kontinuiranost dela. Vprašljivo ali stvar debate pa je to, za kakšne koprodukcije se odločamo in na kakšen način.

Glede Vibe so se že pojavljale zamisli o privatizaciji tega filmskega studia. Kaj menite o tem?

Raje bi videl, da bi me to vprašali čez eno leto.

To si že mislim, da je vi sami kot direktor ne morete privatizirati...

Ne, ne gre za to. Stvar je v tem, da se moram prej malo bolje seznaniti s stanjem na Vibi. Država je vložila precej sredstev v izgradnjo nove Vibe in ne vem, zakaj naj bi jo zdaj privatizirala. Sicer je tudi to mogoče, ampak zdaj vam na to ne znam odgovoriti.

V Sloveniji imamo dva javna zavoda za filmsko produkcijo, Vibo kot studio in Filmski sklad kot neke vrste banko, ki nima nobenih produkcijskih pristojnosti. Kaj menite o tej situaciji?

Dejal bi, da je bolj razdeljena, kot bi bilo potrebno.

Precejšen del slovenskega filmskega denarja gre v tujino oziroma v laboratorije za razvijanje filma. Viba nima laboratorija in ga najbrž tudi ne bo imela.

Problem je v tem, da nimamo dovolj produkcije, da bi laboratoriji lahko preživel. Po mojem je rešitev v tem, da bi se z enim od laboratorijev dogovorili za trajno sodelovanje in s tem za znižje cene storitev. Problem je samo slo-



Na dileme Viba studia nam bo nov direktor Matjaž Pavlovec odgovoril čez eno leto. Foto: Domen Grögl

vensko vrtničkarstvo, se pravi, 'ne, mi pa ne damo filma v Budimpešto...' Če se ne moremo dogovoriti za neko skupno rešitev, ki vsem producentom najbrž ne bo pogodu, pa pač ostalo po starem. Verjetno bi Filmski sklad lahko pri tem kaj več dosegel, saj on sklepa pogodbe s producenti.

Klopčičeva Ljubljana je ljubljena, pri kateri ste sodelovali, je kot zgodovinski tako rekoč stoddostno scenografski film. Res nekaj za scenografa, ali pa imate raje manj zahtevne projekte?

Zame je vsak projekt nov izziv. Nekatere stvari pa ti seveda ostanejo ljubše. To je podobno mojemu siceršnjemu delu arhitekta. Včasih naredim kakšen objekt, v katerem bi lahko mirno živel, včasih pa takšnega, ki mi je zoprno, ampak ga vseeno naredim, ker je pač tako zahteval naročnik. Vselej pa gre za to, da se poskušas ujeti z okusom naročnika oziroma z zahtevami režiserja.

Sodelovali ste z različnimi režiserji, že tretjič pa z istim direktorjem fotografije, Tomislavom Pinterjem.

Pri *Carmen* mi je dal »lekcijo« o vlogi oziroma vidnosti scenografije v filmu, pri Mlakarjevem *Mokušu* pa sva že bila velika zaveznika, čeprav sem imel tam veliko večje probleme kot pri Klopčičevi *Ljubljani*, seveda zato, ker je bil film slabše pripravljen, povrhu pa smo imeli še nemogoče vremenske razmere.

Mokuš je bil prikazan samo na festivalu slovenskega filma, zaradi zapletov med producentom in Filmskim skladom pa ni prišel do kinematografske kariere.

V tem pogledu te zadeve z *Mokušem* ne bi hotel komentirati, ker je niti ne poznam; vem le to, da sodelavcem niso bili izplačani vsi honorarji, vsaj meni ne. Me pa veseli, da zdaj na Filmskem skladu nameravajo zadevo sanirati.